

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์ แบ่งได้ 5 ด้าน ดังนี้

1.1 การติดตามข่าวสารทางการเมืองของประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองในช่วงระยะเวลาที่มีการเลือกตั้ง ข่าวสารทางการเมืองที่ได้รับมาจากบุคคลที่ใกล้ชิด คือ วิทยุ และ โทรทัศน์

1.2 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามหน้าที่ของพลเมืองที่ดี ในระบอบประชาธิปไตยและเพื่อเป็นการรักษาสิทธิทางการเมือง

1.3 การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชน พบว่า ต้องการเข้าไปมีผลประโยชน์ในกลุ่มการเมือง

1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน พบว่า ต้องการเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือผู้สมัครรับเลือกตั้งในการหาเสียงและชักจูงใจให้ผู้อื่น ไปเลือกกลุ่มการเมืองหรือพรรคพวกของตน

1.5 การสมัครรับเลือกตั้งของประชาชน พบว่า ประชาชนลงสมัครรับเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นน้อยมาก

2. ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์

2.1 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน เพราะเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ดีและเป็นการรักษาสิทธิทางการเมืองเพื่อการเลือกตั้งครั้งต่อไป

2.2 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งของประชาชน เพราะอยากทำงานเกี่ยวกับการเมือง อยากเป็นที่ยอมรับของประชาชนและมองว่างานการเมืองเป็นงานที่ท้าทายความสามารถ

2.3 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชน เพราะต้องการมีผลประโยชน์ในกลุ่ม และอยากให้ญาติพี่น้องที่เป็นนักการเมืองได้รับการเลือกตั้ง

3. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์

3.1 ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การจัดอบรมเกี่ยวกับเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองควรจัดปีละ 2 ถึง 3 ครั้ง

3.2 ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเมืองมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชนให้เข้าใจวิธีการและรูปแบบของการเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย

3.3 สถาบันการศึกษาควรจัดให้มีบทเรียนเกี่ยวกับประชาธิปไตยในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนจะมีความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตยในอนาคต

อภิปรายผล

1. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 การติดตามข่าวสารทางการเมืองของประชาชน พบว่าประชาชนมีการแสดงความคิดเห็นหรือพูดคุยสนทนาเกี่ยวกับการเมือง ในช่วงระยะเวลาที่มีการเลือกตั้งเท่านั้น อาจเป็นเพราะการใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลมีน้อยเกินไป จึงทำให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวน้อย ซึ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ประชาชนเข้าร่วมจะเป็นลักษณะการเข้าฟังการปราศรัยหาเสียงของผู้สมัคร หรือสนทนาเกี่ยวกับเรื่องการเมืองสอดคล้องกับแนวการศึกษาของ คิม (kim) ซึ่งกล่าวว่าลักษณะรูปแบบของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยความสมัครใจของประชาชน

1.2 การไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน พบว่าประชาชนมีการไปใช้สิทธิตามหน้าที่ของพลเมืองที่ดี อาจเป็นเพราะเพื่อไม่ให้เสียสิทธิทางการเมืองในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ประชาชนต่างรู้ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการเสียสิทธิทางการเมือง ถ้าหากไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะทำให้เสียสิทธิทางการเมืองบางอย่าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวการศึกษาของ แมคคอสกี (meelosky) และเฮร์เบิร์ต (huerbert) ที่ให้ความเห็นว่าการกระทำโดยสมัครใจของสมาชิกในสังคมเพื่อมีส่วนในการคัดเลือกผู้ปกครอง กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ การลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

1.3 การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชน พบว่าประชาชนให้ความสนใจในการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองน้อย อาจเป็นเพราะประชาชน

คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่ม สมาชิก ชุมชนและครอบครัว จึงเป็นเหตุผลให้ประชาชนเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่มการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวการศึกษาของ คิม (kim) ที่กล่าวว่าการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมือง หมายถึงพฤติกรรมหรือกิจกรรมทางการเมืองของประชาชนที่มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ทัศนคติ และความโน้มเอียงทางการเมือง

1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน พบว่าประชาชนจะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง เพื่อเข้าไปมีส่วนในการเสนอแนวคิดเพื่อประโยชน์ของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ อาจเป็นเพราะประชาชนต้องการเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือผู้สมัครในการหาเสียงในบทบาทของการเป็นหัวคะแนน ซึ่งสอดคล้องกับแนวการศึกษาของ เวอร์บา ไนต์ และคิม (verba nie and kim) ซึ่งกล่าวว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นปรากฏการณ์ของกิจกรรมทางการเมืองหลายอย่างรวมกัน เช่น กิจกรรมการรณรงค์หาเสียงซึ่งกิจกรรมนี้เป็นรูปแบบหนึ่งที่ใช้เพื่อเพิ่มอิทธิพลที่มีผลต่อการเลือกตั้ง

1.5 การสมัครรับเลือกตั้งของประชาชน พบว่าประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการลงสมัครรับเลือกตั้ง อาจเป็นเพราะคิดว่าการสมัครรับเลือกตั้งไม่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของตนเองทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย การสมัครรับเลือกตั้งส่วนมากจะอยู่ในกลุ่มนักการเมืองที่เปิดรับข้อมูลความเคลื่อนไหวทางการเมืองมากกว่าผู้ไม่สนใจทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวการศึกษาของ มิลเบรท (milbrat) โดยมิลเบรทได้แบ่งระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง 3 ระดับ 1) ระดับของผู้มีความเชี่ยวชาญทางการเมือง 2) ระดับผู้ดูหรือผู้ชม 3) ระดับ

นักการเมือง เป็นการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับสูง เช่น การลงสมัครรับเลือกตั้ง

2. ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์

2.1 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการติดตามข่าวสารทางการเมืองของประชาชน มีการติดตามความเคลื่อนไหวทางการเมืองน้อย อาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์จากสื่อต่างๆ มีน้อย และเทศบาลตำบลนิเวศน์เป็นเทศบาลใหม่ จึงมีการติดต่อสื่อสารไปไม่ถึงทั่วถึงทุกพื้นที่ แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน รัฐบาลควรเพิ่มงบประมาณให้แก่เทศบาลตำบลให้มากกว่าเดิม เพิ่มการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในอันที่จะรณรงค์ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทางการเมืองให้มากขึ้น ต้องใช้งบประมาณไม่ว่าจะเป็นการอบรมประชาชน การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนรู้จักการทำงานของเทศบาลและผูกพันกับเทศบาลมากขึ้นอันนำไปสู่การรักและหวงแหนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นของคนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัย

ของ โกมินทร์ กุลเวชกิจ (2549 : 78 - 90) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคูรพิตรพิมาน อำเภอคูรพิตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคูรพิตรพิมาน มีการติดตามข่าวสารอยู่ในระดับน้อยมาก เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่รับผิดชอบมีน้อย

2.2 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน มีเหตุผลของการไปใช้สิทธิเป็นการทำหน้าที่พลเมืองที่ดีในระบอบประชาธิปไตยและเพื่อเป็นการรักษาสิทธิทางการเมืองนอกจากนี้อาจเป็นเพราะผู้สมัครต่างมีญาติพี่น้องและคนรู้จักกันจึงต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อให้ได้พวกของตนเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยการจัดเวทีชาวบ้านผู้นำชุมชนและประชาชนมีข้อเสนอแนะตรงกันในเรื่องการทุจริตเลือกตั้งซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์ มีความตระหนักในความสำคัญของการเลือกตั้งเพราะเป็นกิจกรรมที่ประชาชนจะมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เด่นชัดที่สุด เทศบาลจึงควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งแก่ประชาชน โดยจัดเป็นกิจกรรมเพื่อต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียง โดยเน้นให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมดังกล่าวโดยตรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรินทร์ มณีโชติ (2550 : 68 - 72) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จากการศึกษาพบว่า การเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลคองหงส์ มีส่วนร่วมทางการเมืองเกี่ยวกับการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประชาชนรู้จักหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

2.3 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชนมีความต้องการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองอาจเป็นเพราะจะเข้าไปเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่ม สมาชิก ชุมชนและครอบครัวในการผลักดันโครงการต่างๆ มาสู่ชุมชนจึงเป็นหน้าที่ของผู้แทนซึ่งเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนำผลประโยชน์ที่จะได้รับมาสู่กลุ่มของตน แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการจัดอบรมเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของผู้นำชุมชนทำให้ผู้นำชุมชนและประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือการจัดกิจกรรมเสริมความรู้แก่ประชาชน ซึ่งประกอบด้วย การศึกษาดูงาน การฝึกอบรม การส่งเสริมและการติดตามผล การจัดกิจกรรมเสริมนี้ทำให้ผู้นำพัฒนาชุมชนมีบทบาทในการพัฒนามากกว่าเดิม ส่งเสริมต่อการพัฒนาทางการเมืองและประโยชน์

ของประชาชนโดยรวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ นาวิวรรณ กลิ่นรัตน์ (2550 : 104 - 115) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของชนชั้นกลางในกระแสโลกาภิวัตน์ จากการศึกษาพบว่า ประชาชนมองการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเรื่องของกลุ่มผลประโยชน์ มีการแข่งขันกันระหว่างชนชั้นกลางทางสังคม

2.4 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน มีความต้องการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในลักษณะของการช่วยเหลือผู้สมัครหรือพรรคการเมืองในการรณรงค์หาเสียงอาจเป็นเพราะต้องการที่จะชักจูงใจประชาชนเพื่อให้มาเลือกกลุ่มการเมืองของตน โดยเข้าไปเป็นหัวคะแนนให้กับนักการเมืองในการเลือกตั้ง แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้กับประชาชนทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจรูปแบบ วิธีการ ตลอดจนเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง เพราะหากประชาชนเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น ก็แสดงว่าระบบการเมืองได้ให้เสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการแสดงถึงการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวิมล วงษาเวียง (2550 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตเทศบาลตำบลสามแยก อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร จากผลการศึกษาพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสามแยก อำเภอเลิงนกทา มีบทบาทในการชักจูงใจผู้อื่นมาเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล โดยเฉพาะผู้นำชุมชนจะมีบทบาทมากที่สุด

2.5 ข้อคิดเห็นเชิงเหตุผลเกี่ยวกับการสมัครรับเลือกตั้งของประชาชนมีความต้องการที่อยากจะทำงานเกี่ยวกับการเมืองเป็นตัวแทนของประชาชนในการนำเสนอปัญหาและช่วยแก้ไขปัญหาต่างๆอาจเป็นเพราะงานการเมืองเป็นงานที่ทำหาความสามารถผู้สมัครรับเลือกตั้งจึงอยากเข้าไปเพื่ออาสาที่จะแก้ปัญหาทางการเมืองให้กับชุมชนและอยากได้รับการยอมรับความเคารพนับถือจากประชาชน แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนควรสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนคืออะไรมีหน้าที่อะไรและมีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างไร ตลอดจนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงให้กับประชาชน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการปกครองตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรปณิต ปกครอง (2549 : 81 - 88) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี เทศบาลเมืองฉะเชิงเทรา จากผลการศึกษาพบว่า

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองฉะเชิงเทรามีส่วนร่วมทางการเมืองในการเลือกตั้งเน้นที่ตัวบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะของกลุ่มผู้มีอิทธิพลการเมืองเดิมมีบทบาทในการเลือกตั้งของประชาชน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลนิเวศน์ ใน 5 ด้าน พบว่าการติดตามข่าวสารทางการเมืองมีน้อยมาก เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีน้อยและไม่ทั่วถึงทุกพื้นที่ การเลือกตั้งประชาชนไม่ทราบถึงวิธีการเลือกตั้งที่ถูกต้องและมีการชักจูงใจจากผู้อื่นในการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองจะเน้นที่ผลประโยชน์ของกลุ่มการเมืองมากกว่าส่วนรวม การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองจะเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลทางการเมืองกลุ่มเดิมและมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี การสมัครรับเลือกตั้งประชาชนมีความสนใจน้อยเพราะมองว่าไม่ใช่เรื่องของตน เสียเวลาและค่าใช้จ่าย จากผลการศึกษาดังกล่าวสามารถมาวิเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. การติดตามข่าวสารทางการเมืองของประชาชน มีการรับข้อมูลข่าวสารน้อย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารและความเคลื่อนไหวทางการเมืองให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ
2. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองของประชาชน มีการทุจริตเลือกตั้งและไม่เข้าใจวิธีการเลือกตั้งที่ถูกต้อง ควรจัดให้มีการอบรมและส่งเสริมการไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ถูกต้อง เพื่อให้ได้ผู้แทนที่มีคุณภาพและเป็นการลดปัญหาการทุจริตเลือกตั้ง
3. การเป็นสมาชิกกลุ่มหรือพรรคการเมืองของประชาชน มีการเข้าไปเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือพรรคการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มมากกว่าส่วนรวม เทศบาลควรสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสรวมกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมและได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างค่อเนื่อง เพื่อจะได้นำความคิดเห็นเหล่านั้น ไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริง
4. การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองส่วนมากจะเป็นกลุ่มเฉพาะผู้มีอิทธิพลทางการเมืองและมีรายได้ดี ส่วนกลุ่มผู้ไม่มีอิทธิพลทางการเมืองที่มีรายได้น้อยไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมทางการเมือง เทศบาลควรส่งเสริมกิจกรรมด้านอาชีพให้แก่ประชาชนผู้ที่มีรายได้น้อย เพื่อเปิดโอกาสให้มีโอกาสรวมกลุ่มกันเป็นการสร้างพื้นฐานทางการเมืองในอนาคตต่อไป
5. การสมัครรับเลือกตั้งของประชาชน มีความสนใจน้อย เพราะคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตนเอง เทศบาลควรสร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนให้ตระหนักถึงการสมัครรับ

เลือกตั้งว่าเป็นหน้าที่ มิใช่เป็นเพียงเรื่องของกลุ่มคนกลุ่มเดียวจะต้องสร้างโอกาสให้กับคนอื่นที่
มีความสามารถจะเข้าไปพัฒนาท้องถิ่นได้ด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY